

ಪುಸ್ತಕ ವಿಮರ್ಶೆ: ಚಿಂತನಶೀಲ ಶಿಕ್ಷಕ - ನೀರಜಾ ರಾಘವನ್ ಅವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವರದಿಗಳು;

ಓರಿಯಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಸ್ಕಾನ್ ಚೆನ್ನೈ (2016), xii 254 ಪುಟಗಳು, ಬೆಲೆ: ರೂ. 270.00

ಗುರುರಾಜ. ಕೆ. ಅವರಿಂದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ನೋಟ:

“ಸಮಕಾಲೀನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ತುಂಬಾ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರ್ಯಾಯೋಚಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆಂದೋಲನವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ.”

-ಎಸ್.ಸಿ.ಬೇಹಾರ್, ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರು, ಆಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಲೇಖಕರಾದ ನೀರಜಾ ರಾಘವನ್ ಅವರು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುರಿತಾಗಿ ತಮಗಿರುವ ಅತೀವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇತ್ತೀಚಿನ ತಮ್ಮ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ್‌ನ ದಿನೇಶ್ ಪುರ್‌ದಲ್ಲಿರುವ ಆಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಶಾಲೆಯ ಎಂಟು ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಕೈಗೊಂಡ ಐದು ತಿಂಗಳ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ (ಅಗಸ್ಟ್ -ಡಿಸೆಂಬರ್ 2013) ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಕಲಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಸದಸ್ಯರು ಸುಗಮಕಾರರಾಗಿ ನಡೆಸಿದ ಈ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಪರಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಅವರು ಆಧಾರಸ್ತಂಭವಾಗಿ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಚಿತ್ರ :

ಈ ಮುನ್ನ ಹೇಳಿದಂತೆ, ‘ಪುಸ್ತಕವು ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಂಶೋಧಕರು ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವು ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುವ ಓದುಗರಿಗಾಗಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ಈ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೂ ಇಳಿಸ ಬಯಸುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾದೀತು ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ (ಪುಟ27).

ಸೇವಾನಿರತ ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚಿಂತನಶೀಲರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಒಂದು ವಿಧಾನ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನೂ ಆಳವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ತರಗತಿಕೋಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು, ಪ್ರತೀ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು, ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೀಕರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಏನನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತೀ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ತಂಡವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿತು.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಮೊದಲ ಭಾಗವು ಓದುಗನಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆ, ಚಿಂತನಶೀಲ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ಕುರಿತು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಮಾನದಂಡವೇನು ಎಂಬ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಲೇಖಕರು, ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಆದ್ಯಪ್ರವರ್ತಕರಾದ ಡೇವಿ, ಶೋನ್ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಉದ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಗವು ಅಧ್ಯಯನದ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶ, ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಶಾಲೆ, ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪರಿಚಯ, ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದ ಗ್ರಹೀತ ಹಾಗೂ ನಂಬಿಕೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಪರಿಚಯದ ಕುರಿತಾಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಯವು ತುಂಬಾ ಆಸಕ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು, ತಾವು ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣ, ಪ್ರೇರಣೆ, ಸವಾಲುಗಳು ಹಾಗೂ ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತಹ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡನೆಯ ಭಾಗವು ಶಿಕ್ಷಕರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಸುಗಮಕಾರರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪರಿಚಯದ ಆ ಶಿಕ್ಷಕ/ ಶಿಕ್ಷಕಿಯು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದ ಅಂಶಗಳ (ಸುಗಮಕಾರರು ತಾಳೆಯಾಗಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಗಮನಿಸಿದ) ಸಂಕಲನವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಸ್ವತಃ ಸುಗಮಕಾರರ ದಿನವಹಿಯಲ್ಲಿನ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ದಾಖಲೀಕರಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವೀಡಿಯೋ ಸಂದರ್ಶನಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾಗವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಲಿಪ್ಯಂತರ ಹಾಗೂ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೂರನೆಯ ಭಾಗವು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನೋಭಾವ, ಗೃಹೀತದಲ್ಲಾದ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬೋಧನಾ ಕ್ರಮದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತದೆ, ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಹೊಸ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಈ ಮೊದಲಿನ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳೊಡನೆ ಜೋಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಯನವು ಮುಗಿದ ನಂತರವೂ ಚಿಂತನಶೀಲ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಲೋಚಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿವೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಲೇಖಕರು, ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶವು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನೂ ಚಿಂತನಶೀಲ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಲೋಚಕನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರೂ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕೇವಲ ಒಂದು ಸುತ್ತನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಿದ ಕಾರಣ, ಇದನ್ನು 'ಸಂಪೂರ್ಣ' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗದು. ಚಿಂತನಶೀಲತೆ ಅಥವಾ

ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಉದ್ದೇಶವು 'ಈಡೇರಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಕರು ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಕಲಿಯುವವರಾಗಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಚಿಂತನಶೀಲ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರಾಗಿರಬೇಕು.

ಹೇಳಿರುವಂತೆ, 'ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ತರಗತಿಕೋಣೆಯೊಂದನ್ನು, ತಾರುಣ್ಯ-ತಾಜಾತನ, ಚೈತನ್ಯ, ಪುನರುತ್ಪಾದನೆ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳ ಮಿಶ್ರಣ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಕನಿಷ್ಠವೆಂದರೂ ಮೂವತ್ತೋ ನಲವತ್ತೋ ಮಿಡಿಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳು, ಒಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರು, ಕಲಿಯಲು ಪಾಠಗಳು ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಇವು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಕಲಿಸುವ-ಕಲಿಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೇಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ? ತಿಳಿಯದೇ ಅಥವಾ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಿಳಿದೂ ಅದೇ ಪಾಠಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. 'ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಗಿಸುವ,' ದೈನಂದಿನ ಧಾವಂತದಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಪರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ, ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಗಮನ ನೀಡಲು ಸಮಯವೇ ಸಿಗದಷ್ಟು ಅವರು ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ.' (ಪುಟ3)

ಆದ್ದರಿಂದ, ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುವ, ದಿನನಿತ್ಯದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು, ಅನನ್ಯತೆ, ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ ಹಾಗೂ ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಕಾರಣ ಎದ್ದೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಚಿಂತನಶೀಲತೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಕಲಿಯುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಚಿಂತನಶೀಲ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯೋಚಕನಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ, ಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಸೇವಾನಿರತ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಲು ಓದುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಚಿಂತನಶೀಲ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯೋಚಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾದ ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮಾದರಿಗಳು ಕ್ರಿಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಗುರುರಾಜ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಓದು, ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ನಸುಕಿನ ನಡಿಗೆ ಇವು ಇವರ ಆಸಕ್ತಿಗಳು. ಅವರನ್ನು gururaj@azimpremijifoundation.org ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.